Kreatív programok a székelyföldi helyi fejlesztés szolgálatában

A program szakmai eredményeit bemutató műhelykonferencia megszervezésével és egy tanulmánykötet megjelenésével sikeresen lezárult Alapítványunk legújabb tehetséggondozási programja. A „**Kreatív programok a székelyföldi helyi fejlesztés szolgálatában**” című szakmai programunkat a Nemzeti Tehetség Program támogatta (kódjel: NTP-HTTSZ-M-15-0006). A tehetséggondozási szakmai munka célja az volt, hogy a résztvevő fiatal szakemberek újszerű, innovatív, helyi értékekre, endogén adottságokra alapozó helyi fejlesztési programokat dolgozzanak ki egy-egy erre a célra kiválasztott székelyföldi rurális településen. A felkészítő program során a résztvevők modellszerű, kreatív jellegű helyi fejlesztési programokkal, a programkészítést támogató módszertanokkal ismerkedtek meg és természetesen olyan térségi vagy lokális jellegű helyzetelemző anyagokkal is, amelyek figyelembe vétele az új programötletek kidolgozása során hasznosnak bizonyultak.

Alapítványunk a Nemzeti Tehetség Program támogatásával harmadik alkalommal indított - a székelyföldi térség fejlesztéspolitikai folyamatainak támogatása érdekében – olyan szakmai programot, amely a fiatal szakemberek tudásának gazdagítására, innovatív és kreatív képességeik fejlesztésére irányult. Az előző programok és a kapcsolódó kiadványok (Település, innováció, identitás 2014, Kreatív fiatalok – innovatív vidék 2015) a sikeres helyi fejlesztési programok elemzésével foglalkoztak. A székelyföldi egyetemi hallgatók, mesteri és doktori képzésben résztvevő fiatal szakemberek bevonásával zajló legutóbbi programunk arra a felismerésre alapozódott, hogy a térség helyi fejlesztési gyakorlatában a helyi értékek és az endogén adottságok fejlesztéspolitikai hasznosítása még sok lehetőséget rejt magában, ezért szükség van innovatív, kreatív helyi fejlesztési programok kidolgozására.

A program keretében három alkalommal felkészítő program zajlott, amely szakmai előadásokat, műhelymunkát, tutori konzultációkat foglalt magába. A felkészítő programok során a gödöllői Szent István Egyetem oktatói, valamint térségi egyetemi oktatók, szakértők tartottak előadásokat. Ennek keretében a résztvevők modellszerű innovatív, kreatív programokkal ismerkedtek meg, felkészültek a terepmunkára, elméleti és módszertani anyagokat ismertek meg és dolgoztak fel előadások, illetve műhelymunka keretében.

Ezt követően minden hallgató egy-egy településen – terepmunka keretében – innovatív helyi fejlesztési programot dolgozott ki. Ehhez a munkához tutori támogatást biztosítottunk. A terepmunka és a program készítésének helyszíneit szakmai szempontok alapján jelöltük ki, a hallgatókkal való konzultáció alapján. A javaslatok kidolgozása során olyan szempontok kaptak fontos szerepet, mint a bevonható helyi erőforrások számbavétele, a társadalmi részvétel kereteinek megteremtése, a program társadalmi beágyazottsága, a fenntarthatóság, a program innovatív szerepének lokális léptékű meghatározása.

Tekintettel arra, hogy a program közös szakmai alapozó részét követően egyéni szakmai feladatot kellett megoldani (helyi fejlesztési projekt kidolgozása), a csoportos, kiscsoportos és az egyéni foglalkozások kombinációja, valamint a felkészítés és terepmunka összekapcsolása hasznos és termékeny módszertani megoldásnak bizonyult. Ennek következménye az, hogy a résztvevők nem csupán innovatív ismereteket szereztek az adott témában, hanem képesek voltak egyéni szakmai terméket (projektterv, illetve publikációt) is előállítani. A közös munkában részvétel, a műhelykonferenciára való felkészülés, valamint az egyéni projektmunka és publikáció elkészítése folyamatos együttműködési, interaktív munka modellt teremtett.

A Program összegzéseként műhelykonferencia szervezésére került sor. A műhelykonferencia azt a célt szolgálta, hogy a program szakmai eredményei a térségi szakmai szereplők számára is megismerhetőkké váljanak. A Program szakmai eredményeiből kötet készült 200 példányban (**Helyi fejlesztés – kreatív programok. Fejlesztési programjavaslatok a székelyföldi térség számára.** Szerkesztette: Biró A. Zoltán, Gyetvai Árpád, Magyar Ferenc, Státus Kiadó 2016), az Alapítványunk által indított „Új utakon a tehetséggondozás" sorozat hetedik köteteként. A kiadvány célja a fejlesztéspolitikai tehetséggondozás térségi tematizálása, a publikációk révén a fiatal szakemberek pozícionálása és természetesen a program szakmai eredményeinek bemutatása. A kiadvány tanulmányokat, ismertető és módszertani anyagokat tartalmaz, valamint válogatást az elkészült helyi fejlesztési tanulmányokból. A kötetet a térségi szakmai, intézményi szereplőkhöz juttatjuk el, az anyag on-line olvasható Alapítványunk honlapján is www.pahru.ru).

A Program keretében sikerült elérni azt a célt, hogy a fiatal szakemberek részletesen megismerjék az új vidékfejlesztési paradigma, ezen belül a helyi adottságokra és társadalmi részvételre is alapozó bottom-up típusú rurális helyi fejlesztés szemléletét és módszertanát. Ezeknek az ismereteknek a birtokában – egyéni terepmunkára alapozva – sikeresen oldották meg a tanultak gyakorlati alkalmazását, kidolgoztak egy-egy bottom-up típusú, endogén adottságokra építkező helyi fejlesztési programot, amelyek az adott helyi közösség kontextusában innovatívak. A program szakmai eredményeinek műhelykonferencián való bemutatása, a szakmai eredmények önálló kötetben való megjelentetése és térségi szakmai, döntéshozói körben történő terjesztése, illetve a programnak a térségi közösségi médiában való rendszeres tematizációja felhívta a figyelmet az ilyen típusú fejlesztés térségi fontosságára és hasznosíthatóságára. A Szent István Egyetem oktatóinak részvétele tovább erősítette a székelyföldi térségbe irányuló vidékfejlesztési tudástranszfert a legfontosabb célcsoport, a szakmai pályájuk kezdetén álló fiatal szakemberek körében.